

Look@me – ne invită Anath Hanit (Aniko Weiss)

De Getta Neumann, cu ocazia expoziției la Muzeul de Artă Timișoara

Prezența lui Anath Hanit, născută Aniko Weiss, la aceasta expoziție are o semnificație deosebită. La câțiva pași de aici, în clădirea splendidă Jugendstil din colț recent renovată, se află încă și în prezent mobilierul din lemn de cireș al farmaciei Weiss, cunoscută timișorenilor mai vârstnici ca Weiss patika. Bunicul lui Anath o cumpărase în 1907, tatăl ei a preluat-o în ultimii ani înainte de a fi naționalizată. În 1941, ca urmare a măsurilor antisemite, a fost româniată, evreii neavând dreptul să fie proprietari de întreprinderi, iar în 1942 farmaciștilor evrei li s-a retras autorizația de a-și exersa meseria. După război, farmacia a fost retrocedată, pentru ca în 1949, prin naționalizare, legătura familiei Weiss cu această întreprindere să fie definitiv curmată. Lucrurile nu s-au petrecut nici natural, nici echitabil și cred că și din acest motiv este un prilej de satisfacție că Anath Hanit expune în Muzeul de Artă din Timișoara.

Când intri în sala îngustă unde sunt expuse tablourile ei, intri într-un alt univers, parcă te-ai cufunda într-o baie caldă, într-o lume multicoloră a senzualității. Tablourile de dimensiuni mici te invită să te apropii, să observi forfota făpturilor mărunte care caută și se caută cu zel, se întâlnesc, se înlănțuie, se despart. Cred că și apropierea fizică de lucrări te îndeamnă să intri în hora omuleților, să participi în năzuința lor umană de a comunica.

Anath Hanit lansează o invitație imperioasă de a ne privi în față în față, *Look @ me*, scrie ea, „at” fiind scris cu simbolul comunicării electronice @ , care în românește poartă numele nostim de „coadă de maimuță”, în ebraică numele delicios de „ștrudel”, prăjitura de mere feuilletage, cuvânt care în germană are și înțelesul de „vârtej”. *Look @ me*, își spun personajele lui Anath, iar gândurile flutură din aripioare sau, în tabloul cu titlul „Mail”, se îmbârlighează în strudelul mesajelor e-mail. „Look at me” ar fi un titlu potrivit pentru toată expoziția artistei. În „Communication”, Anath Hanit face un exercițiu subtil de comunicare pe mai multe nivele: nivelul semantic al cuvântului; dimensiunea vizuală - imaginea tipografică, literele ca atare; interacțiunea între litere și figurile care se balansează pe ele. De la o literă la alta zboară o pereche, poate e un mic salut

adresat lui Chagall, unii se sprijină de bârnele literelor multicolore, se lăfăie, stau la povești între ei sau cu un cățel sau un papagal.

Prospețime, luminozitate, culori vii te inundă, iar aplicația Brushes de pe iPad parcă a fost inventată pentru Anath Hanit. Este amuzant cum tehnologia actuală servește în artă, iar în aceste lucrări tocmai pentru a celebra noile posibilități de comunicație - comunicația electronică. În *Mifgaș (Întâlnire)* sau în *Party*, cheful este în toi într-un labirint presărat cu cupe de vin, note muzicale, flori și omuleți. În universul lui Anath până și casele sunt animate. În tabloul „Town”, în bezna nopții, casele devin incandescente cu viața care pulsează în ele, ba chiar prind viață, se întind pe piciorușe și se îmbrățișează prin fire subțiri. În careul format de eșe se conturează demiurgul, poate Anath, artista însăși? Imposibil, are mustață! Poate e Creatorul care ține în mâini iPad-ul artistei, pe care ea, un soare mic de un galben intens, desenează orașul insomniac. În sfârșit, am găsit! E un motan care se plimbă în noapte pe acoperișuri și nu o lasă să doarmă pe Anath.

O serie aparte formează desenele dedicate poeziei lui Jacques Prévert. Nu sunt ilustrații, ci poezii noi, poezii vizuale în care sensul textului se exprimă și optic, prin invenții tipografice, în buna tradiție a lui Apollinaire. Linia, forma, culoarea nu fac decât una cu delicatețea versurilor, cu dansul lor capricios.

Je suis comme je suis
Je suis faite comme ça
Quand j'ai envie de rire
Oui je ris aux éclats

Mi se pare că versurile exprimă o fațetă a personalității și artei lui Anath Hanit. Naturalețea și exuberanța se îmbină cu finețe și poezie, cu o doză generoasă de umor și de *hutzpah*, un fel de spirit de frondă evreiască. În toate lucrările transpare surâsul artistei, plin de simpatie, inteligență și ironie, asemenea zâmbetului enigmatic al Afroditei cu forme planturoase și îmbietoare, cu un cercel albastru ca și apa mării și cerul Mediteranei.